

Uchwała Nr 74/2017
Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej
z dnia 23 lutego 2017 r.

**w sprawie oceny programowej na kierunku „studia amerykańskie” prowadzonym
w Instytucie Ameryk i Europy Uniwersytetu Warszawskiego
na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim**

§ 1

Na podstawie art. 48a ust. 3 oraz art. 52 ust. 1 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2016 r. poz. 1842, z późn. zm.) Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej – po zapoznaniu się z raportem Zespołu Oceniającego oraz stanowiskiem Uczelni, a także kierując się sprawozdaniem Zespołu nauk humanistycznych w sprawie jakości kształcenia **na kierunku „studia amerykańskie” prowadzonym w Instytucie Ameryk i Europy Uniwersytetu Warszawskiego na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim**, wydaje ocenę:

warunkową

§ 2

Warunkowa ocena, o której mowa w § 1, została wydana zgodnie z określonymi w Statucie PKA warunkami przyznawania ocen, uwzględniającymi stopień spełnienia poszczególnych kryteriów oceny programowej. Kryteria: jednostka sformułowała koncepcję kształcenia i realizuje na ocenianym kierunku studiów program kształcenia umożliwiający osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, a także w jednostce działa skuteczny wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia zorientowany na ocenę realizacji efektów kształcenia i doskonalenia programu kształcenia oraz podniesienie jakości na ocenianym kierunku studiów otrzymały ocenę „znaczaco”. Ponieważ kryteria te uzyskały ocenę niższą niż „w pełni”, nie zaistniały przesłanki do wydania oceny pozytywnej.

Kryteria: liczba i jakość kadry naukowo-dydaktycznej oraz prowadzone w jednostce badania naukowe zapewniają realizację programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia; współpraca z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym w procesie kształcenia; jednostka dysponuje infrastrukturą dydaktyczną i naukową umożliwiającą realizację programu kształcenia o profilu ogólnoakademickim i osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia, oraz prowadzenie badań naukowych; jednostka zapewnia studentom wsparcie w procesie uczenia się, prowadzenia badań i wchodzenia na rynek pracy, otrzymały ocenę „w pełni”.

Warunkową ocenę programową uzasadniają zastrzeżenia dotyczące:

1. Koncepcji i programu kształcenia umożliwiającego osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia,
2. Wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia.

Ad. 1.

1) Koncepcja kształcenia na kierunku „studia amerykańskie” zakładała prowadzenie dwóch specjalności o odrębnych efektach kształcenia, bez określenia efektów wspólnych dla całego kierunku studiów. Po wizytacji jednostka podjęła działania naprawcze dotyczące uspołnienienia programu studiów w odniesieniu do obu realizowanych specjalności tj. społeczeństwo i kultura Stanów Zjednoczonych oraz kulturoznawstwo Ameryki Łacińskiej i Karaibów, co należy uznać za

zjawisko pozytywne. Przejawem tych działań było powołanie 15 czerwca 2016 r. „Zespołu do spraw spójności kierunku Amerykanistyka”. Jednak skorygowane plany i programy studiów na obu specjalnościach i obu poziomach kształcenia odnoszące się wyłącznie do specjalnościowych efektów kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych wskazują, iż jednostka nadal realizuje dwie niezależne ścieżki kształcenia połączone wspólną nazwą „studia amerykańskie”.

2) Kształcenie na specjalności społeczeństwo i kultura Stanów Zjednoczonych na studiach pierwszego stopnia prowadzone jest w formie studiów stacjonarnych i niestacjonarnych, natomiast Uczelnia nie przedstawiła odrębnych programów, w tym planów studiów dla obu form kształcenia, nie spełniła zatem wymogu § 8 ust. 1 pkt 2 lit. a tiret drugi rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 3 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia.

3) W programach kształcenia przedstawionych przez jednostkę i obowiązujących od roku akademickiego 2016/2017 nie zostały spełnione wymogi określone dla studiów stacjonarnych w art. 2 ust. 1 pkt 12 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2016 r. poz. 1842, z późn. zm.) definiującym studia stacjonarne jako „*formę studiów [...], w której co najmniej połowa programu kształcenia jest realizowana w postaci zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów*”. Z przedstawionej dokumentacji studiów wynika, że udział zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego kontaktu nauczycieli akademickich i studentów (wyrażony przyporządkowaną im liczbą punktów ECTS) wynosi: dla studiów pierwszego stopnia na specjalności społeczeństwo i kultura Stanów Zjednoczonych – 61 ECTS, na specjalności kulturoznawstwo Ameryki Łacińskiej i Karaibów – 45 ECTS; zaś dla studiów drugiego stopnia na specjalności społeczeństwo i kultura Stanów Zjednoczonych – 36 ECTS, na specjalności kulturoznawstwo Ameryki Łacińskiej i Karaibów – 30 ECTS, czyli mniej niż 50% ogólnej liczby punktów ECTS przypisanych danemu poziomowi studiów.

4) Jednostka podjęła działania naprawcze dotyczące systemu ewaluacji prac etapowych i oceniania stopnia osiągnięcia przez studenta zakładanych efektów kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Przyjęto nowe zasady przygotowania, składania i oceniania pracy i egzaminu licencjackiego na kierunku „studia amerykańskie” oraz zasady przygotowania, składania i oceniania pracy i egzaminu magisterskiego na kierunku „studia amerykańskie”. Efekty ich wprowadzenia wymagają jednak weryfikacji w toku kolejnej oceny.

5) W trakcie wizytacji stwierdzono także nieprawidłowości dotyczące współpracy z interesariuszami zewnętrznymi i mobilności studentów. Rada Instytutu Ameryk i Europy w dniu 30 stycznia 2017 r. zatwierdziła zasady współpracy z interesariuszami zewnętrznymi oraz zasady mobilności Erasmus+ w IAIe na kierunku „studia amerykańskie”. Skuteczność przyjętych rozwiązań będzie można zweryfikować dopiero w toku powtórnej oceny programowej, bowiem w chwili obecnej nie można stwierdzić, czy zatwierdzone przez Radę IAIe procedury przełożą się na poprawę warunków studiów i zapewnią studentom w pełni możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia.

Ad. 2.

W odniesieniu do kryterium: w jednostce działa skuteczny wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia zorientowany na ocenę realizacji efektów kształcenia i doskonalenie programu kształcenia oraz podniesienie jakości na ocenianym kierunku studiów należy stwierdzić, iż wyniki działań podejmowanych w ramach przyjętych procedur systemu nie są weryfikowane pod względem przydatności i skuteczności ich wykorzystania w ocenie realizowanego procesu kształcenia, co utrudnia monitorowanie jakości kształcenia oraz podejmowanie działań naprawczych i doskonalących.

Wskazane w Ad. 1 niniejszej uchwały nieprawidłowości w procesie kształcenia dowodzą nieskuteczności systemu w zakresie monitorowania osiągania efektów kształcenia, oraz świadczą

o niewielkim udziale interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych w procesie oceny efektów kształcenia i ich doskonalenia. Dotychczas nie dokonano także oceny trafności doboru sposobów weryfikacji do zakładanych efektów kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności, kompetencji społecznych ujętych w sylabusach. Brak również przykładów wykorzystania wyników oceny metod weryfikacji efektów kształcenia osiągniętych przez studentów jako podstawy doskonalenia programu studiów oraz działań służących zagwarantowaniu studentom możliwości oceny kadry wspierającej proces kształcenia.

Dotychczasowa skuteczność systemu w diagnozowaniu słabych stron programu kształcenia jest niska ze względu na brak propozycji weryfikowalnych działań naprawczych oraz wniosków dotyczących ich efektywności. Odpowiadając na raport powizytacyjny Uczelnia wskazała na istnienie procedur, ale nie udowodniła, że są one stosowane i skuteczne. W związku z powyższym Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia należy poddać ponownej ocenie z perspektywy wymienionych wyżej niedoskonałości.

§ 3

Następna ocena programowa na kierunku „studia amerykańskie” w jednostce wymienionej w § 1 powinna nastąpić w roku akademickim **2017/2018**.

§ 4

1. Uczelnia niezadowolona z uchwały może złożyć wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy.
2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, należy kierować do Polskiej Komisji Akredytacyjnej w terminie trzydziestu dni od dnia doręczenia uchwały.

§ 5

Uchwałę Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej otrzymują:

1. Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego,
2. Rektor Uniwersytetu Warszawskiego.

§ 6

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
POLSKIEJ KOMISJI AKREDYTACYJNEJ

Krzysztof Diks